

Behörighetskrav vid rekrytering av socialarbetare

Beslut

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) uppmärksamgör med stöd av 57 § 2 mom. i socialvårdslagen¹ socialförvaltningen i Mariehamns stad på att enligt 10 § 2 mom. i socialvårdslagen ska kommunen till sitt förfogande ha tjänster vilka tillhandahålls av en tjänsteinnehavare som deltar i klientarbetet och har yrkesmässig behörighet som socialarbetare i enlighet med behörighetsvillkoren för socialarbetare i 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen².

ÅMHHM uppmärksamgör vidare, med stöd av ovan angivna lag, Mariehamns stad på att ändringarna i 7 § i behörighetsförordningen genom Statsrådets förordning (1082/2000), gör att det inte är möjligt att anställa socialarbetare som inte uppfyller behörighetskraven för socialarbetare enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen.

Bakgrund

Ålands landskapsregering och fackorganisationen Talentia Åland r.f. har under år 2018 framfört att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) bör följa upp hur åländska kommuner förhåller sig till lagstadgade behörighetskrav vid rekrytering av socialarbetare. Talentia Åland r.f. påtalar i en skrivelse att felaktigheter i rekryteringsannonser förekommer och att icke-behörig personal påverkar klientärendena negativt samt att frågan också är aktuell ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Ålands landskapsregering konstaterar för sin del att en tillsynsmyndighet bör följa upp hur kommunerna förhåller sig till behörighetslagen och se till att man inte sätter i system att anställa icke-behöriga personer.

ÅMHHM har på basis av de ovannämnda uppgifterna, initierat ett tillsynsärende i form av en webbenkät under perioden 21.08 – 21.09.2019 kring rekrytering av socialarbetare, riktad till samtliga kommunala socialförvaltningar på Åland. Representanter för samtliga 16 socialförvaltningar har besvarat enkäten (nivå: kommundirektör, socialchef, socialsekreterare). Antalet faktiska respondenter

---

¹ Socialvårdslagen (FFS 710/1982) antagen på Åland genom landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

² Förordning (804/1992) om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården är antagen på Åland genom landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

uppgår till 13, eftersom samarbetsavtal finns om delar av socialservice mellan socialförvaltningarna i Finström/Geta, Kökar/Sottunga och Sund/Vårdö.

Motivering

ÅMHHM konstaterar att socialförvaltningen i Mariehamns stad har uppgett att två inrättade tjänster som socialarbetare är tillsatta med socialarbetare som inte uppfyller behörighetskraven enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen. ÅMHHM konstaterar vidare att Mariehamns stad som kommentar till svaret anger att eftersom det inte funnits formellt behöriga sökande till tjänsterna har icke-behöriga anställts som t.f. eller vikarier för viss tid.

Enligt 7 § i behörighetsförordningen kan, om det för en uppgift inte är möjligt att få en person med stadgad behörighet, för uppgiften för högst två år i sänder anställas en person som har en utbildning som kan anses vara tillräcklig och om möjligt praktisk erfarenhet av den ifrågakvarande uppgiften.

ÅMHHM konstaterar emellertid att denna undantagsmöjlighet inte omfattar socialarbetare. Enligt Statsrådets förordning (1082/2000) om ändring av 7 § förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården fogades ett nytt 2 mom. till ifrågakvarande 7 § i behörighetsförordningen:

Den rätt att avvika från behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården vilken avses i 1 mom. tillämpas inte på tjänsteinnehavare som avses i 10 § 2 mom. socialvårdslagen (710/1982).

ÅMHHM konstaterar att enligt 1 § 2 mom. i blankettförordningen³ ska ändring av de i 1 mom. angivna förändringarna tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av samma förordning. ÅMHHM konstaterar att inga undantag nämns i blankettförordningen vad gäller de ovannämnda ändringar som Statsrådets förordning (1082/2000) innebär, varför dessa gäller också i landskapet Åland.

ÅMHHM bedömer därmed att socialförvaltningen i Mariehamns stad inte ens i enstaka fall kan anställa socialarbetare som inte uppfyller behörighetskraven till socialarbetare enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen. ÅMHHM bedömer därmed också att agerandet hos socialförvaltningen i Mariehamns stad på denna punkt inte är förenligt med kraven som ställs i 10 § 2 mom. i socialvårdslagen.

---

³ Landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Besvär

Enligt 57 § 3 mom. i socialvårdslagen (FFS 710/1982) kan inte ändring i detta beslut sökas genom besvär.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Susanne Perander
Myndighetschef
Beslutande

Mikael Granholm
Social- och hälsovårdsinspektör
Föredragande

Bilaga:
PROJEKTRAPPORT (2018-611-2)